

V Bruseli 9. júna 2026
(OR. en)

10345/26

MAR 88
TRANS 399
JAI 801
POLMAR 51

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od: Generálny sekretariát Rady
Dátum: 8. júna 2026
Komu: Delegácie

Č. predch. dok.: 9714/26

Predmet: Závery Rady o Stratégii EÚ pre prístavy

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o Stratégii EÚ pre prístavy, ktoré Rada schválila na zasadnutí 8. júna 2026.

Závery Rady o Stratégii EÚ pre prístavy

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

SO ZRETEĽOM NA

- oznámenie Komisie o Stratégii EÚ pre prístavy¹,
- oznámenie Komisie o stratégii EÚ pre námorný priemysel²,
- závery Rady „Odvetvie vodnej dopravy v EÚ – výhľad do budúcnosti: smerom k uhlíkovo neutrálnemu, automatizovanému a konkurencieschopnému odvetviu vodnej dopravy EÚ s nulovou nehodovosťou“³,
- závery Rady o vnútrozemskej vodnej doprave – odhaliť jej potenciál a podporiť ho⁴,
- závery Rady o stratégii EÚ pre námorný priemysel⁵,
- závery Rady o prioritách politiky EÚ v oblasti námornej dopravy do roku 2020: konkurencieschopnosť, dekarbonizácia a digitalizácia na zabezpečenie globálnej prepojenosti, efektívneho vnútorného trhu a námorného sektora svetovej úrovne⁶,
- závery Rady o Európskom oceánskom pakte⁷,
- závery Rady o námornej bezpečnosti⁸,
- vyhlásenie z Nikózie o zlepšení vzdelávania a odbornej prípravy námorníkov a podpore rovnakej účasti žien v odvetví lodnej dopravy, ktoré vydali ministri Európskej únie zodpovední za námorné záležitosti,

1 ST 6926/26.

2 ST 6987/26.

3 ST 8648/20.

4 ST 15144/18.

5 ST 10350/26.

6 ST 9976/17.

7 ST 15807/25.

8 ST 9946/21.

1. VÍTA oznámenie Komisie o Stratégii EÚ pre prístavy ako komplexný rámec na riešenie kľúčových výziev, ktorým čelia európske prístavy – námorné, ako aj vnútrozemské, pokiaľ ide o konkurencieschopnosť, udržateľnosť, odolnosť, bezpečnosť, riadenie digitalizácie a sociálne aspekty, ktoré sa zakladá na politike v oblasti prístavov z roku 2013; ZDÔRAZŇUJE význam primeraného a účinného vykonávania a predchádzania zbytočnému administratívne alebo finančnému zaťaženiu v súlade so zásadami lepšej právnej regulácie.
2. VYZÝVA Komisiu, aby posúdila účinnosť existujúcich fór na úrovni EÚ na vykonávanie uvedenej stratégie a v prípade potreby vytvorila nové fóra.
3. KONŠTATUJE, že v európskych prístavoch sa odbaví viac ako 74 % tovaru, ktorý vstupuje do Európy alebo ju opúšťa, a približne 395 miliónov cestujúcich ročne, čo vytvára významnú hospodársku hodnotu, ako aj pracovné miesta; UZNÁVA, že strategická úloha prístavov sa rozšírila a vzťahuje sa na energetickú transformáciu, energiu z obnoviteľných zdrojov na mori, priemyselné klastre, vojenskú mobilitu a bezpečnosť, čo zahŕňa vystavenie organizovanej trestnej činnosti, hybridným hrozbám a nezákonnému obchodovaniu, ktoré majú negatívny dosah na odolnosť a integritu dodávateľských reťazcov; ZDÔRAZŇUJE rozmanitosť prístavných ekosystémov vrátane geografických, klimatických a prevádzkových charakteristík.
4. UZNÁVA, že existujú námorné prístavy, ktoré sú vzhľadom na svoju jedinečnú polohu obzvlášť vystavené vonkajším hrozbám vojenskej a geopolitickej povahy, ktoré pochádzajú z krajín mimo EÚ; UZNÁVA preto, že námorné prístavy majú osobitné potreby, ktoré sú určené týmito vonkajšími faktormi; VYZÝVA na vytvorenie nástrojov EÚ na podporu námorných prístavov.
5. UZNÁVA osobitnú úlohu, ktorú zohrávajú vnútrozemské prístavy ako integrálna zložka siete TEN-T pri prispievaní k multimodálnej logistike, dekarbonizácii dopravy a odolnosti dodávateľských reťazcov; VYZÝVA na diferencovaný a primeraný politický prístup zohľadňujúci osobitné charakteristiky prístavov.
6. UZNÁVA, že prístavy na ostrovoch (ako hlavní inštitucionálni aktéri politiky Únie týkajúcej sa ostrovov), v pobrežných a najvzdialenejších regiónoch, ako aj zámorských krajinách a územiach zohrávajú pre svoje územia strategickú úlohu; UZNÁVA, že tieto prístavy sú v mimoriadnej miere vystavené konkurenčnému tlaku, klimatickým a bezpečnostným rizikám a dodatočným nákladom a že malé a stredné prístavy, a to aj v riedko osídlených regiónoch, čelia podobným výzvam.

7. VYZÝVA na cielenú a flexibilnú podporu v rámci príslušných nástrojov EÚ, v rámci ktorej sa zohľadnia osobitné charakteristiky týchto prístavov vrátane ich úlohy v oblasti bezpečnosti dodávok a vojenskej mobility a zároveň sa bude ďalej uznávať a podporovať kľúčová vedúca a strategická úloha európskych námorných a vnútrozemských prístavov siete TEN-T, zabezpečí územná kontinuita a budú riešiť výzvy, ktorým čelia prístavy v blízkosti uzlov mimo EÚ; ZDÔRAZŇUJE potrebu primeraného prístupu k najvzdialenejším regiónom prostredníctvom systematického vykonávania posúdení vplyvu legislatívnych návrhov EÚ na tieto regióny, najmä na fungovanie ich prístavov.
8. KONŠTATUJE, že regionálne podmienky v rámci Únie sa značne líšia, čo zahŕňa aj zimné podmienky, ktoré ovplyvňujú prevádzku, a môžu rôznymi spôsobmi ovplyvniť vykonávanie stratégie; ZDÔRAZŇUJE skutočnosť, že zimné podmienky v niektorých regiónoch môžu každý rok počas dlhších období značne ovplyvniť prevádzku prístavov a námorné činnosti; PODČIARKUJE, že na zaistenie bezpečnej a efektívnej zimnej prevádzky sú potrebné osobitné vybavenie a prevádzkové opatrenia; ZDÔRAZŇUJE význam zohľadnenia týchto rôznych regionálnych predpokladov pri vypracúvaní a uplatňovaní príslušných opatrení s cieľom podporiť účinné a odolné vykonávanie v celej Únii.

II. POSILNENIE KONKURENCIESCHOPNOSTI, INOVÁCIE A DIGITALIZÁCIE

9. KONŠTATUJE, že námorný obchod je vo svojej podstate globálny a že konkurencieschopnosť je ovplyvnená nákladmi, normami a regulačnými podmienkami, a ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité zabezpečiť rovnaké podmienky na medzinárodnej úrovni a riešiť narušenia vyplývajúce z regulačných asymetrií a postupov tretích krajín.
10. VÍTA hlavné zásady, ktoré stanovila Komisia pre podporu EÚ určenú prístavným projektom v tretích krajinách, a ZDÔRAZŇUJE, že takáto podpora by mala podliehať dôkladnej kontrole konkurencieschopnosti.
11. UZNÁVA ústrednú úlohu prístavov, pokiaľ ide o konkurencieschopnosť a odolnosť logistických reťazcov, a ich vystavenie medzinárodnej hospodárskej súťaži, v dôsledku čoho je potrebné zabezpečiť, aby sa v projektoch podporovaných zo strany EÚ v tretích krajinách zohľadňoval potenciálny vplyv na konkurenčné postavenie prístavov EÚ.
12. ZDÔRAZŇUJE význam aktívneho znižovania byrokracie a zjednodušovania procesov a VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby identifikovali a vykonávali zjednodušujúce opatrenia.
13. PODPORUJE úsilie o dosiahnutie spravodlivého prístupu na trh v rámci medzinárodných záväzkov a VYZÝVA na zabezpečenie vyvážených a nediskriminačných podmienok pre prevádzkovateľov z EÚ na prístavných trhoch tretích krajín.

14. VÍTA zámer poskytnúť usmernenia k posudzovaniu zahraničných investícií v prístavoch EÚ a ZDÔRAZŇUJE význam uplatňovania primeraných a nediskriminačných kontrol vychádzajúcich z rizika, uplatňovania existujúcich rámcov, zabránenia duplicity a zabezpečenia právnej istoty pri súčasnom zaistení hospodárskej bezpečnosti a úsilí o zabránenie neprimeranému zahraničnému vlastníctvu alebo kontrole kritických prístavných infraštruktúr a operácií, najmä tých, ktoré sú relevantné pre vojenskú mobilitu a hospodársku bezpečnosť Únie, a to aj pokiaľ ide o riziká súvisiace s infiltráciou organizovanej trestnej činnosti; v tejto súvislosti ZDÔRAZŇUJE potrebu chrániť atraktívne investičné prostredie pre európske prístavy a zabrániť odrádzaniu dôveryhodných investorov; KONŠTATUJE, že na realizáciu investičných projektov v prístavoch EÚ je potrebné zabezpečiť prístup k finančným zdrojom.
15. ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné, aby sa na príslušných medzinárodných fórach podporovali záujmy EÚ týkajúce sa normalizácie prístavov; VYZÝVA členské štáty, aby účinne uplatňovali existujúce mechanizmy preverovania a vymieňali si relevantné informácie na úrovni EÚ.
16. PRIPOMÍNA rozmanitosť modelov riadenia prístavov a ZDÔRAZŇUJE, že táto rozmanitosť sa musí plne rešpektovať.
17. UZNÁVA úlohu koncesných zmlúv a zmlúv o prenájme pozemkov pri získavaní investícií a VYZÝVA NA pokračovanie vyváženého politického prístupu, ktorým sa rešpektujú existujúce modely riadenia prístavov a zároveň zabezpečuje flexibilita, odolnosť, bezpečnosť, udržateľnosť a dobré fungovanie vnútorného trhu a súčasne podporuje pokračujúci rozvoj prístavov prostredníctvom realizácie širokej škály investícií.
18. OPĀTOVNE POTVRDZUJE, že budúce iniciatívy Únie by nemali mať vplyv na vnútroštátne právomoci v oblasti riadenia prístavov, ani na koncesie a rámce využívania pôdy v prístavoch.
19. UZNÁVA vyvíjajúcu sa úlohu prístavných orgánov a iných prístavných riadiacich orgánov ako strategických koordinátorov a NABÁDA na ich ďalší rozvoj, spoluprácu a účinné fungovanie v súlade s vnútroštátnymi riadiacimi a vlastníckymi štruktúrami.
20. ZDÔRAZŇUJE význam financovania základnej prístavnej infraštruktúry otvorenej na všeobecné použitie (ako sú vlnolamy, bagrovanie prístupových kanálov, energia z obnoviteľných zdrojov na mori, infraštruktúra pre alternatívne palivá, verejne prístupné prístaviská a spoločný prístup k cestným a železničným sieťam v oblasti prístavu), ktorá má vysokú pridanú hodnotu pre verejnosť, a VYZÝVA Komisiu, aby v súvislosti s preskúmaním rámca štátnej pomoci zohľadnila tieto prvky s cieľom podporiť hospodársku životaschopnosť a konkurencieschopnosť prístavov; osobitná pozornosť by sa mala venovať vnútrozemským prístavom a menším prístavom, systémom okrajových a ostrovných prístavov, ktoré často čelia štrukturálnemu nedostatku investícií a obmedzenej kapacite na vytváranie príjmov.

21. VYZÝVA Komisiu, aby pri revízii všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách upravila rozsah pôsobnosti (kategórie pomoci), prahové hodnoty a percentuálny podiel intenzity pomoci v prospech prístavov, na ktorú sa vzťahuje skupinová výnimka, s cieľom lepšie zohľadniť skutočné, o infláciu upravené náklady na investície potrebné na digitalizáciu, kybernetickú bezpečnosť, energetickú transformáciu, bezpečnosť, ochranu, prechod na iný druh dopravy a mobilitu s dvojakým použitím; VYZÝVA Komisiu, aby zabezpečila zjednodušenie a právnu istotu a zároveň zabránila dodatočnému administratívne zaťaženiu; VYZÝVA Komisiu, aby zabezpečila vyššiu intenzitu pomoci a zjednodušené postupy pre prístavy.
22. VÍTA záväzok Komisie zjednodušiť regulačné zaťaženie a zároveň zabezpečiť ochranu životného prostredia, čo zahŕňa revíziu delegovaného aktu o taxonómii v oblasti klímy s cieľom zlepšiť použiteľnosť a navrhovaného nariadenia o urýchlení environmentálnych hodnotení, ktorými sa hodnotenia urýchľujú prostredníctvom digitalizácie, skrátených lehôt a kombinovaných postupov.
23. BERIE NA VEDOMIE spoločné zásady financovania z prostriedkov EÚ a ZDÔRAZŇUJE, že uvedené zásady by mali zjednodušiť postupy, zabrániť dodatočnej byrokracii a zostať neutrálne, pokiaľ ide o modely riadenia a koncesii alebo zmluvné dojednania, s cieľom rešpektovať rozmanitosť vnútroštátnych systémov a zároveň zabezpečiť spravodlivý prístup k možnostiam financovania pre prístavy rôznej veľkosti a geografickej polohy.
24. OPĀTOVNE POTVRDZUJE, že na investície v prospech prístavov EÚ je potrebné využívať rôzne zdroje financovania. Medzi takéto zdroje financovania patria zdroje EÚ, vnútroštátne a súkromné zdroje, ako aj financovanie získané prostredníctvom spolupráce s národnými podpornými bankami a finančnými inštitúciami. Cieľom v tejto súvislosti je podporiť ich rozvoj v rôznych funkčných oblastiach, ako je bezpečnosť, kybernetická bezpečnosť, obrana, energetická transformácia, dekarbonizácia, koridory ekologickej lodnej dopravy a moderné technológie, a zároveň zdôrazniť význam zohľadnenia miestnych podmienok pri poskytovaní finančnej podpory jednotlivým prístavom a uznať ich osobitné charakteristiky vyplývajúce okrem iného z ich jedinečnej polohy vrátane obmedzení súvisiacich s ostrovným charakterom alebo vysokého vystavenia vonkajším hrozbám vojenskej a geopolitickej povahy, z ktorých môžu vyplývať osobitné investičné potreby.
25. VYZÝVA na zlepšenie koordinácie a zvýšenie transparentnosti v rámci nástrojov financovania z prostriedkov EÚ, čím sa zabezpečí flexibilita, ucelenosť, prístupnosť a súlad so strategickými prioritami pre prístavy EÚ.

26. ZDÔRAZŇUJE potrebu posilniť inštitucionálnu spoluprácu pri tvorbe a vykonávaní politiky EÚ v oblasti prístavov. Platí to najmä v oblastiach, ako je kontrola priamych zahraničných investícií, monitorovanie koncentrácie trhu a koordinácia stratégie Global Gateway, pri súčasnom zohľadnení vzájomne prospešných iniciatív s tretími krajinami, a VYZÝVA Komisiu, aby preskúmala možnosti na posilnenie spolupráce týkajúcej sa prístavov na úrovni EÚ, a to aj nadviazaním na existujúce fóra a vo vhodných prípadoch ich posilnením, vo vhodných prípadoch aj so zapojením orgánov v oblasti vnútornej bezpečnosti a presadzovania práva. Cieľom v tejto súvislosti je vytvoriť osobitný priestor pre vzájomné porozumenie a spoločné opatrenia na obranu spoločného európskeho záujmu v oblasti prístavov bez toho, aby bola dotknutá spravodlivá hospodárska súťaž medzi prístavmi, a bez toho, aby sa členským štátom alebo Komisii ukladalo nové zaťaženie.
27. ZDÔRAZŇUJE narastajúci strategický význam monitorovania priamych zahraničných investícií v prístavoch nachádzajúcich sa v tretích krajinách, najmä tých, ktoré sú v susedstve Únie, vzhľadom na ich potenciálny vplyv na konkurencieschopnosť prístavov Únie, rozvoj prekládkových uzlov, vojenskú mobilitu a odolnosť a bezpečnosť dodávateľských reťazcov.
28. BERIE NA VEDOMIE preskúmanie usmernení EÚ o fúziách a ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné zachovať účinnú hospodársku súťaž a zároveň zohľadniť vyvíjajúce sa trhové štruktúry vrátane vertikálnej integrácie, ktoré môžu zvýšiť predvídateľnosť rozvoja dopravy a podporovať dlhodobé investičné stratégie.
29. ZDÔRAZŇUJE dôležitosť ďalšej integrácie prístavov do siete TEN-T posilnením prepojení námorných prístavov s vnútrozemím, a to aj v najvzdialenejších regiónoch, ako aj prostredníctvom multimodálnej integrácie vnútrozemských prístavov, a VYZÝVA, aby sa tam, kde je to geograficky možné, uprednostňovala prepojenosť železníc, ciest s dvojakým použitím a vnútrozemských vodných ciest vrátane zabezpečenia splavnosti, spoľahlivosti plavebných dráh a prevádzkyschopnosti prístavných bazénov na základných vnútrozemských vodných cestách, ako aj odolných a efektívnych prepojení na poslednom úseku. Prioritou by mala byť podpora prechodu na iné druhy dopravy, ale tam, kde je cesta jediným dostupným spôsobom dopravnej prepojenosti s cestnou sieťou, sa musí zabezpečiť aj cestná prepojenosť, najmä v prípade menších prístavov.
30. ZDÔRAZŇUJE význam primeranej kapacity a kvality infraštruktúry a VYZÝVA na posilnený rozvoj prístavnej infraštruktúry, čo v relevantných prípadoch zahŕňa multimodálne prepojenia a suché prístavy, a to popri investičných činnostiach v oblasti infraštruktúry priamo zameraných na prístavy.

31. PODČIARKUJE dôležitosť posilnenia multimodality a integrácie prístavov do logistických reťazcov, ako aj zabezpečenia rozvoja a účinného zavádzania digitálnych a technologických inovácií ako základných faktorov účinnosti, odolnosti a konkurencieschopnosti európskeho prístavného systému.
32. VÍTA zámer Komisie zvýšiť efektívnosť a digitalizáciu prevádzky prístavov a logistických reťazcov, ako aj ďalej podporovať prechod na iné druhy dopravy, a VYZÝVA, aby sa osobitná pozornosť venovala štatútu prístavných oblastí vzhľadom na železničnú prevádzku, ktorá sa v nich vykonáva, s cieľom zjednodušiť železničnú dopravu v rámci prístavu a zvýšiť flexibilitu jej prevádzky, čím sa skrátia čakacie lehoty a optimalizuje prevádzková kapacita, a to pri plnom rešpektovaní požiadaviek na bezpečnosť a ochranu a uprednostňovaní zelenej transformácie; VYZÝVA Komisiu, aby v tejto súvislosti posúdila primeranosť existujúceho regulačného rámca.
33. UZNÁVA, že verejné vnútrozemské a námorné prístavy nachádzajúce sa v rámci siete TEN-T významne prispievajú k multimodálnej prepojenosti, odolnosti dodávateľského reťazca, energetickej transformácii, regionálnej súdržnosti a v relevantných prípadoch k vojenskej mobilite, a VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby tieto funkcie vo vhodných prípadoch zohľadnili pri vykonávaní príslušných existujúcich nástrojov a politických rámcov EÚ.
34. VÍTA návrh nariadenia o vojenskej mobilite a VYZÝVA na jeho urýchlené vykonávanie, ktorým sa zabezpečí primeraná a flexibilná podpora prístavnej infraštruktúry s dvojakým použitím a súvisiaceho vybavenia, čo zahŕňa aj efektívne financovanie odzrkadľujúce súčasnú realitu a rastúci dopyt po primerane pripravenej infraštruktúre námorných prístavov schopnej zvládnuť strategické dodávky, vojenskú dopravu a iné súvisiace operácie; PRIPOMÍNA, že je dôležité vykonávať opatrenia stanovené v záväzku v oblasti vojenskej mobility 2024⁹.
35. VÍTA úsilie o posilnenie vedúceho postavenia v oblasti technológií a podporu zavádzania inovácií a VYZÝVA na jasnejšie spôsoby rozširovania digitálnych a technologických riešení v prístavoch.
36. Nabáda na rozvoj digitálnych iniciatív EÚ a VYZÝVA na ich účinné a harmonizované vykonávanie, pričom je potrebné zabrániť fragmentácii a zbytočným dodatočným požiadavkám.

⁹ ST 9225/24.

37. VÍTA vypracovanie usmernení pre spoločné využívanie údajov a ZDÔRAZŇUJE význam interoperability, ochrany údajov a účinných logistických reťazcov, pričom PODČIARKUJE, že je potrebné zabezpečiť, aby takéto budúce usmernenia neoslabovali pokrok, ktorý už dosiahli prevádzkovatelia a príslušné orgány.
38. ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné zabezpečiť súdržnosť medzi politikami a právnymi predpismi EÚ, ktoré majú vplyv na prístavy a prepojenia s vnútrozemím, vrátane politík v oblasti klímy, energetiky a dopravy, s cieľom zabrániť kumulatívne regulačnému a finančnému zaťaženiu, ktoré by mohlo mať negatívny dosah na konkurencieschopnosť prístavov EÚ.

III. ENERGETICKÁ TRANSFORMÁCIA, UDRŽATEĽNOSŤ A ČISTÝ PRIEMYSEL

39. KONŠTATUJE, že prístavy sa stávajú strategickými energetickými a priemyselnými centrami a zohrávajú kľúčovú úlohu pri dekarbonizácii a energetickej transformácii európskeho hospodárstva a spoločnosti.
40. VÍTA podporu pobrežného zásobovania elektrickou energiou a ZDÔRAZŇUJE, že cieľom zavádzania by mala byť hospodárska životaschopnosť, konkurencieschopnosť a zosúladenie s dopytom, zabezpečenie transparentnosti cien a zabránenie uviaznutiu aktív, pričom by sa mali zohľadniť aj výzvy súvisiace s pripojením prístavov siete TEN-T do elektrizačnej sústavy, ako aj skutočnosť, že pre vnútrozemské prístavy môžu byť vhodnejšie alternatívne riešenia, ako je pobrežná nabíjacia infraštruktúra.
41. KONŠTATUJE, že náklady OPEX¹⁰ na OPS¹¹ sa líšia v závislosti od rozdielov v cenách elektriny a rozdielnej prevádzkovej zložitosti; PODPORUJE iniciatívy na stimulovanie využívania OPS; vyzýva členské štáty, aby uznali elektrinu z OPS za strategickú zložku energetickej transformácie jej úplným začlenením do vnútroštátnych cieľov, systémov podpory a plánovania podľa smernice o energii z obnoviteľných zdrojov¹².
42. VYZÝVA na to, aby sa akčným plánom EÚ pre elektrifikáciu podporovalo vedúce postavenie prístavov EÚ v oblasti elektrifikácie námornej dopravy, čo zahŕňa aj posilnenú integráciu do sústavy.
43. VYZÝVA na podporu riešení inteligentných sietí, riadenia dopytu a účinného využívania existujúcej infraštruktúry.

¹⁰ Prevádzkové náklady (OPEX).

¹¹ Pobrežné zásobovanie elektrickou energiou (OPS).

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie)
<http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/2024-07-16>.

44. POUKAZUJE na úlohu prístavov v oblasti alternatívnych palív a čistej a nízkouhlíkovej energie, ako aj na prínos prístavov siete TEN-T k rozvoju koridorov ekologickej lodnej dopravy s tretími krajinami; VYZÝVA na väčšie zosúladenie medzi sieťou TEN-T, sieťou TEN-E a vnútroštátnymi plánovacími rámcami, a to pri výslovnom zohľadnení potrieb pobrežnej elektrickej a plynárenskej siete súvisiacich s dekarbonizáciou prístavov a dodávkami paliva, a to aj pre viacpalivovú prístavnú infraštruktúru a prístavnú infraštruktúru pripravenú na vodík.
45. PRIPOMÍNA, že je dôležité uľahčiť a uprednostniť zavádzanie sietí pre prístavy a zabezpečiť včasné a efektívne pripojenia pre projekty súvisiace s prístavmi.
46. POUKAZUJE na úlohu prístavov, pokiaľ ide o vymedzenie vhodných podmienok, za ktorých možno alternatívne palivá s nízkymi a nulovými emisiami uhlíka prakticky a bezpečne skladovať, tankovať a manipulovať s nimi v rôznych prístavných oblastiach, a to pri zohľadnení ich prevádzkových a priestorových obmedzení, ako aj ich príslušných úloh pri uľahčovaní a snahe prilákať investície, ktoré zodpovedajú dopytu (napríklad prostredníctvom spolupráce na ekologických koridoroch, uzloch a medziodvetvových verejno-súkromných platformách); UZNÁVA kľúčovú úlohu trhu pri rozvoji dodávateľského reťazca čistých palív v prístavných oblastiach a VÍTA ďalšie opatrenia na stimulovanie dopytu po udržateľných palivách, ktoré vedú k zabezpečeniu ich dostupnosti, škálovateľnosti a cenovej dostupnosti.
47. VYZÝVA na posilnenie spolupráce medzi prístavmi, priemyselnými klastrami a ich vnútrozemskými partnermi s cieľom podporiť energetickú transformáciu, čisté priemyselné odvetvia a riešenia obehového hospodárstva a VYZÝVA na aktívnu podporu zrýchleného udeľovania povolení a pripojenia k sústave s cieľom uľahčiť rozvoj týchto priemyselných klastrov v prístavných oblastiach alebo napojených na ne.
48. PRIPOMÍNA, že je dôležité využívať príjmy zo systému obchodovania s emisnými kvótami (ETS) na účely súvisiace s klímou, a NABÁDA členské štáty, aby v súlade s vnútroštátnymi prioritami podporovali dekarbonizáciu námorného odvetvia v celom hodnotovom reťazci vrátane lodných spoločností, lodeníc, projektov modernizácie, výrobcov zariadení a vybavenia, poskytovateľov technológií, dodávateľov palív a prístavov, a NABÁDA členské štáty, aby využívali príjmy získané zo začlenenia lodnej dopravy do EU ETS na podporu energetickej transformácie tohto odvetvia vrátane obnovenia flotily, ekologickej modernizácie, služieb ostrovnej námornej dopravy, alternatívnych palív a prístavnej energetickej infraštruktúry.
49. BERIE NA VEDOMIE nadchádzajúce aktualizácie a revízie príslušných právnych predpisov vrátane systému EU ETS a nariadenia FuelEU Maritime a ich význam pre konkurencieschopnosť prístavov a prínos k dosiahnutiu cieľa Únie týkajúceho sa klimatickej neutrality a jej klimatických cieľov; VYZÝVA na koordinovaný prístup a posúdenie akumulovaného vplyvu všetkých nových alebo revidovaných pravidiel.

50. BERIE NA VEDOMIE obavy, ktoré vyjadrilo viacero členských štátov v súvislosti s vplyvom systému ETS na konkurencieschopnosť prístavov EÚ, najmä pokiaľ ide o odklonenie dopravy, únik uhlíka a premiestnenie investícií, a PRIPOMÍNA povinnosť Komisie podľa smernice o systéme ETS monitorovať vykonávanie tohto systému v súvislosti s činnosťami námornej dopravy s cieľom odhaliť praktiky vyhýbania sa povinnostiam, aby sa takýmto praktikám zabránilo už v počiatočnom štádiu; ZDÔRAZŇUJE potrebu vhodných opatrení na zmiernenie týchto rizík s osobitným dôrazom na najvzdialenejšie, ostrovné a okrajové regióny, pričom je potrebné zohľadniť vystavenie prístavov EÚ medzinárodnej konkurencii a ich úlohu v globálnych logistických reťazcoch; VYZÝVA Komisiu, aby zintenzívnila monitorovanie a navrhla ciele nápravné opatrenia, najmä pokiaľ ide o prekládkové činnosti, a zároveň zachovala environmentálne ambície a zabezpečila súlad s medzinárodnými rámcami, ako je rámec IMO; VYZÝVA Komisiu, aby poskytla všetku podporu pri dosahovaní globálnej dohody, prostredníctvom ktorej sa splnia všetky ciele znižovania emisií a ciele stratégie IMO pre skleníkové plyny z roku 2023, po ktorej budú nasledovať náležité úpravy príslušných právnych predpisov EÚ s cieľom účinne zabrániť dvojitému finančnému platbám a administratívne zaťaženiu.
51. PRIPOMÍNA, že je dôležité podporovať investície do technológií dekarbonizácie a energetickej transformácie a do infraštruktúry v prístavoch technologicky neutrálnym spôsobom. Prístavy by preto mali mať prístup k podpore, ktorá im umožní čeliť výzvam pri zavádzaní technológií čistej energie, ako sú plávajúce veterné, solárne a vlnové infraštruktúry na výrobu čistej energie a energie z obnoviteľných zdrojov, čím sa pomôže členským štátom a zainteresovaným stranám pri budovaní skutočných európskych odborných znalostí, posilňovaní energetickej nezávislosti a zvyšovaní zamestnanosti.
52. PODPORUJE úsilie o zjednodušenie vykonávania regulačného rámca pri súčasnom zabezpečení ochrany životného prostredia. Cieľom by v tejto súvislosti malo byť zabrániť duplicitu a zabezpečiť ucelený medziodvetvový prístup na účely uľahčenia rozvoja prístavov, najmä v súvislosti s povoľovacími postupmi a v súlade so zásadou subsidiarity.
53. VÍTA vypracovanie rámca pre odolnosť proti zmene klímy vrátane nástrojov na posudzovanie klimatických rizík; ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné zabezpečiť odolnosť prístavnej infraštruktúry proti zmene klímy a zároveň zabrániť presunu rizík do blízkych miest, priemyslu alebo infraštruktúry; ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné vypracovať celoúnijný rámec na posudzovanie klimatických rizík v prístavoch vrátane sucha, nízkych hladín vody, povodní a hydromorfologickej volatility riek, ktoré majú negatívny dosah na vnútrozemské prístavy, a na identifikáciu prioritných adaptačných opatrení, a to na základe existujúcich politík a nástrojov v oblasti klímy, taxonómie a odolnosti.

IV. OCHRANA A BEZPEČNOSŤ PRÍSTAVOV

54. UZNÁVA rozširujúcu sa škálu bezpečnostných hrozieb, ktorým sú vystavené prístavy, a potrebu zvýšiť bezpečnosť a odolnosť prístavných infraštruktúr.
55. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité, aby sa uvedená stratégia bezproblémovo synchronizovala s činnosťami v oblasti vojenskej mobility s cieľom zlepšiť, uľahčiť a urýchliť rozsiahle nasadzovanie jednotiek a zdrojov z členských štátov EÚ a tretích krajín, čím sa zabezpečí súlad s úsilím vyvíjaným v rámci NATO. Zdôrazňuje tiež, že je potrebné zabezpečiť zdroje na práce na infraštruktúre v prístavoch nachádzajúcich sa na koridoroch vojenskej mobility EÚ.
56. DOMNIEVA SA PRETO, že je potrebné zväziť vlastnícke vzťahy, pokiaľ ide o prvky prístavnej infraštruktúry, s cieľom zabezpečiť rýchly prístup do prístavných oblastí, a to pri zohľadnení inšpekcií a auditov, ako aj pohybov vojenského vybavenia a ďalších otázok dôležitých z hľadiska zaistenia bezpečnosti EÚ.
57. PODČIARKUJE, že je dôležité, aby sa v stratégii pre prístavy zdôraznili nové a narastajúce hrozby pre prístavy vrátane terorizmu, sabotáže, organizovanej trestnej činnosti, korupcie, kybernetických a hybridných útokov a dronov a iných bezpilotných systémov.
58. VÍTA úsilie o posilnenie rámcov námornej bezpečnosti a riešenie vznikajúcich hrozieb; BERIE NA VEDOMIE pripravovaný návrh rámca EÚ na uľahčenie spolupráce medzi členskými štátmi v oblasti previerok prístavných pracovníkov ako nástroja založeného na riziku, ktorého účelom je predchádzanie organizovanej trestnej činnosti a nezákonným činnostiam a boj proti nim; OPÄTOVNE ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné vypracovať usmernenia na objasnenie Medzinárodného kódexu bezpečnosti lodí a prístavných zariadení (ISPS) ako základného medzinárodného rámca na riešenie narastajúcich hrozieb, ktoré predstavuje organizovaná trestná činnosť a nezákonný obchod.
59. VÍTA iniciatívy na boj proti organizovanej trestnej činnosti a korupcii, ako aj terorizmu, sabotáži, kybernetickým a hybridným útokom a dronom a ZDÔRAZŇUJE význam Európskej aliancie prístavov v boji proti organizovanej trestnej činnosti a obchodovaniu s drogami; PODPORUJE primerané a účinné bezpečnostné opatrenia, v rámci ktorých sa zohľadňuje operačná realita a zabraňuje zbytočnému zaťaženiu. Dôležité sú nové a vylepšené nástroje pre orgány presadzovania práva a posilnená spolupráca s krajinami mimo EÚ.
60. VÍTA posilnenú spoluprácu s tretími krajinami a medzinárodnými partnermi s cieľom zvýšiť bezpečnosť prístavov, a to aj vo vnútrozemských prístavoch.

61. VYZÝVA na vykonávanie príslušných právnych predpisov v oblasti kybernetickej bezpečnosti v celej EÚ a na posilnenie spolupráce medzi príslušnými orgánmi. To musí zahŕňať vzájomnú výmenu údajov medzi príslušnými (bezpečnostnými) orgánmi, najmä výmenu informácií medzi policajnými, colnými, prístavnými a námornými orgánmi s cieľom posilniť predchádzanie, odhaľovanie a účinný boj proti organizovanej trestnej činnosti a iným potenciálnym nepriateľským aktérom v prístavoch; VÍTA plánované zriadenie Colného dátového centra EÚ na zber, spracúvanie a výmenu údajov s colnými orgánmi a medzi nimi, ako aj existujúce európske prostredie jednotnej námornej platformy (EMSWe), ktoré zabezpečuje pokročilé riadenie rizík súvisiacich s nákladom.
62. UZNÁVA kľúčovú úlohu, ktorú prístavy zohrávajú v oblasti vojenskej mobility aj odolnosti, keďže sú základnými faktormi umožňujúcimi pohyb vojenských jednotiek a vybavenia a zároveň slúžia ako životne dôležité civilné brány pre obchod, dodávky energie a prepojenosť v celej Európe.
63. ZDÔRAZŇUJE, že akékoľvek budúce iniciatívy na ochranu a zabezpečenie prístavov vrátane nadchádzajúceho rámca vojenskej mobility musia starostlivo vyvážiť bezpečnostné a vojenské požiadavky s kontinuitou civilných a obchodných činností a v prípade potreby zabezpečiť prednostný prístup do prístavných oblastí; UZNÁVA, že prístavy potrebujú dostatočné kapacity a finančné zdroje, aby mohli reagovať na geopolitické otrasy a situácie typu „just-in-case“.

V. SOCIÁLNA SÚDRŽNOSŤ, ZRUČNOSTI A KVALITNÉ PRACOVNÉ MIESTA

64. UZNÁVA úlohu prístavov ako životne dôležitých prvkov umožňujúcich hospodársky rozvoj, odolnosť, sociálnu a územnú súdržnosť Únie; v tejto súvislosti ZDÔRAZŇUJE význam malých a stredných prístavov vrátane prístavov na ostrovoch, vo vzdialených a najvzdialenejších regiónoch, v riedko osídlených oblastiach, ako aj prístavov podporujúcich strategickú a logistickú odolnosť.
65. VÍTA skutočnosť, že Stratégia EÚ pre prístavy sa výslovne vzťahuje na vnútrozemské prístavy; VYZDVIHUJE prínos vnútrozemských prístavov k cezhraničnej logistike v rámci Európy a k zachovaniu dodávateľských reťazcov; ZDÔRAZŇUJE, že mnohé požiadavky (napr. požiadavky týkajúce sa pobrežného zásobovania elektrickou energiou) sú v prvom rade nastavené pre námornú dopravu a že osobitné technické a hospodárske parametre vnútrozemských prístavov by sa mali ešte viac zohľadniť; PODČIARKUJE dôležitosť prístupu vnútrozemských prístavov k nástrojom financovania; VYZÝVA NA primerané zastúpenie všetkých prístavov v plánovanej Rade na vysokej úrovni pre námorný priemysel a prístavy.

66. VÍTA skutočnosť, že v Stratégii EÚ pre prístavy sa námorné prístavy považujú za kľúčové brány pre dovoz a vývoz tovaru EÚ, čím sa globálnej prepojenosti a konkurencieschopnosti Únie prideluje výrazná priorita.
 67. PODČIARKUJE, že sú potrebné účinné opatrenia na adaptáciu, rekvalifikáciu a operačnú odbornú prípravu pracovných síl, aby sa zabezpečilo, že technologická transformácia povedie k vytváraniu kvalitných pracovných miest, zlepši bezpečnosť pracovníkov a zatraktívni toto odvetvie pre ženy a mladých ľudí.
 68. ZDÔRAZŇUJE význam zaistenia bezpečného pracovného prostredia pre prístavných pracovníkov, najmä vzhľadom na zväčšujúce sa bezpečnostné riziká a kľúčovú úlohu prístavov pre vojenskú mobilitu, a VYZÝVA na zabezpečenie pravidelnej odbornej prípravy a cvičení.
-